

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 811

din 07 Mai 2009

Prin nota nr. 2/3072/DRUO/14516/ST/2009, Direcția resurse umane și organizare – Biroul formare profesională a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii solicitarea Institutului Național al Magistraturii privind aprobarea Strategiei formării continue 2009-2012.

Văzând nota direcției de specialitate, Strategia formării continue 2009-2012 și documentele atașate, Plenul constată următoarele:

Prin adresa nr. 308/2009, Institutul Național al Magistraturii a transmis, spre a fi supusă aprobării Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, *Strategia formării continue 2009-2012*, adoptată prin Hotărârea Consiliului științific nr. 1 din data de 27 ianuarie 2009.

Proiectul noii strategii, supus dezbaterii în cadrul Atelierului de lucru pe tema formării continue și politicilor de dezvoltare ale formării de formatori, organizat în cadrul Proiectului Phare 2006/018 -147.01.04 – *Continuarea asistenței acordate Institutului Național al Magistraturii*, a avut în vedere aprecierile favorabile venite din partea magistraților, din analiza răspunsurilor comunicate de către instanțe și parchete rezultând ca fiind necesară menținerea obiectivelor prevăzute în strategiile aferente perioadei 2004-2007 și pentru perioada 2008-2011, cu un accent deosebit pe următoarele obiective:

- asigurarea unei bune pregătiri uniforme la nivel național astfel încât judecătorii din raza tuturor celor 15 curți de apel să beneficieze de aceeași pregătire, obiectivul general fiind unificarea practicii judiciare;

- inițierea unui sistem care să permită punerea la dispoziția magistraților a informațiilor necesare privind modificările de mare impact practic, drept comunitar și CEDO;

- formarea obligatorie a magistraților cu funcții de conducere în domeniul managementului judiciar;

- determinarea domeniilor de formare să se realizeze în continuare numai cu consultarea instanțelor, parchetelor, societății civile, precum și cu luarea în considerare a evaluării formării asigurate în anul anterior.

Principiile care au stat la baza dezvoltării strategiei au fost:

- **principiul continuității** - scopurile incluse în strategia corespunzătoare perioadei anterioare au fost preluate și a fost propusă continuarea lor, acolo unde este posibil;

- **principiul adaptării formării continue la nevoile sistemului judiciar** - includerea în proiectul strategiei a rezultatelor consultării magistraților, în noiembrie 2007 și noiembrie 2008, cu privire la actualitatea obiectivelor incluse în strategiile anterioare, precum și cu privire la necesitatea stabilirii unor obiective noi;

- **cercetarea evoluțiilor** pe care le-a cunoscut, în plan european, procesul de formare a magistraților, materializate prin adoptarea Rezoluției Consiliului U.E. și a reprezentanților guvernelor statelor membre nr. 2008/C 299/01 privitoare la formarea profesională a judecătorilor, a procurorilor și a personalului din justiție în cadrul Uniunii Europene, precum și Opiniile Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni.

Au fost identificate de către Institutul Național al Magistraturii un număr de 13 obiective ale formării profesionale continue a judecătorilor și procurorilor, structurate în 3 categorii, respectiv: obiective privitoare la asumarea rolului Institutului Național al Magistraturii de formator pe „piața” europeană a educației juridice, obiective referitoare la formarea magistraților în domeniul aplicării dreptului intern - din această categorie subliniindu-se necesitatea, printre altele, a formării magistraților în vederea asigurării

unei practici judiciare uniforme și predictibile și a formării în domeniile unde sunt așteptate schimbări legislative majore - și obiective ce au în vedere ameliorarea abilităților de comunicare ale magistraților.

Conform prevederilor art. 35 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „formarea profesională continuă trebuie să țină seama de dinamica procesului legislativ și constă, în principal, în cunoașterea și aprofundarea legislației interne, a documentelor europene și internaționale la care România este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Comunităților Europene, a dreptului comparat, a normelor deontologice, în abordarea multidisciplinară a instituțiilor cu caracter de noutate, precum și în cunoașterea și aprofundarea unor limbi străine și operarea pe calculator”.

Plenul apreciază că principiile, obiectivele și măsurile de implementare identificate de către Institutul Național al Magistraturii în strategia de formare continuă corespund necesităților de formare profesională a magistraților, rezultate din prioritățile sistemului judiciar și activitatea curentă desfășurată în cadrul instanțelor și parchetelor, prin raportare la obligațiile de formare profesională prevăzute de dispozițiile legale în vigoare, documentele strategice care conțin angajamentele României rezultate din actul aderării, precum și din analiza documentelor, studiilor sau rapoartelor internaționale referitoare la sistemul judiciar ori statutul judecătorilor și procurorilor.

Față de cele expuse, având în vedere dispozițiile art. 103 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

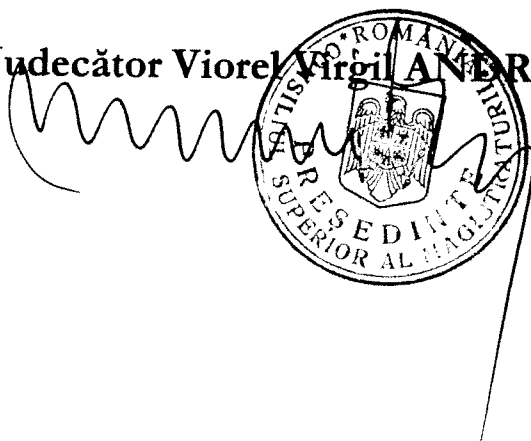
Art.1 - Aprobă *Strategia formării continue*, pentru perioada 2009-2012, adoptată de Institutul Național al Magistraturii, conform anexei la prezenta hotărâre.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Direcției resurse umane și organizare și Institutului Național al Magistraturii, pentru a fi pusă în aplicare, conform legii.

Data în București, la data de 07 Mai 2009

Președinte,

Judecător Viorel Virgil ANDREIEȘ

STRATEGIA FORMĂRII CONTINUE 2009 – 2012

1. Context și Argumente

1.1. Context

La data de 1 ianuarie 2007, România s-a integrat în Uniunea Europeană, cu toate drepturile și obligațiile care decurg din această calitate.

1.1.1. Constituția României

Constituția României, modificată și completată prin Legea nr. 429/2003, stabilește principiile generale privitoare la justiție:

- România este un stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme.
- Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale.
- Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți și se înfăptuiește în numele legii.
- Consiliul Superior al Magistraturii (în continuare, CSM) este garantul independenței justiției.

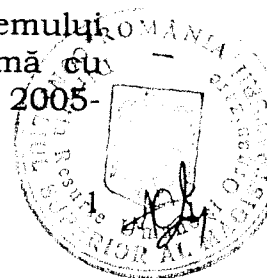
1.1.2. Cadrul legislativ referitor la reforma justiției

Aceste principii au fost reluate și detaliate prin pachetul legislativ referitor la reforma justiției (legea de organizare judiciară, legea privind statutul magistratului și legea de organizare și funcționare a CSM), arătându-se că:

- Institutul Național al Magistraturii (în continuare INM) este instituția publică responsabilă cu formarea inițială a judecătorilor și procurorilor, formarea profesională continuă a magistraților în funcție precum și formarea formatorilor.
- INM se află în coordonarea CSM.

1.1.3. Strategia generală de reformă a sistemului judiciar

Întrucât, pentru moment, nu există o strategie de reformă a sistemului judiciar pentru perioada în curs, prezenta strategie este conformă cu obiectivele strategiei de reformă a sistemului judiciar pentru perioada 2005-

2007, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 232/30 martie 2005, prin care au fost stabilite obiectivele majore ale reformei justiției în România:

- consolidarea statului de drept și a supremației legii;
- garantarea unei reale separații și a echilibrului puterilor în stat, prin consolidarea independenței puterii judecătorești;
- respectarea drepturilor omului;
- adoptarea celor mai bune practici europene legate de funcționarea sistemului judiciar;
- asigurarea transparenței actului de justiție;
- consolidarea dialogului cu societatea civilă și implicarea acesteia în procesul de reformă;
- crearea premiselor cooperării judiciare pentru integrarea în spațiul european de libertate, securitate și justiție;
- asigurarea deplinei compatibilități instituționale și legislative cu sistemele judiciare europene și cu acquis-ul comunitar.

1.1.4.Profilul magistratului

Definirea obiectivelor formării continue trebuie să pornească de la cerințele de bază ale exercitării profesiei de magistrat în sistemul juridic românesc, astfel cum au fost ele definite în documentul **„Profilul magistratului în sistemul juridic din România”**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 184/01/03/06. Aceste cerințe derivă din nevoia de bază a sistemului juridic românesc, aceea de rezolvare corectă și imparțială a tuturor cazurilor particulare.

Consecvent acestui principiu, Institutul Național al Magistraturii, prin programele sale de formare continuă, trebuie să promoveze magistrați care să corespundă acestui profil.

1.1.5.Documente și afiliere internațională

- **Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni** în Opiniile sale Consultative a inclus și documentul „Formarea inițială și continuă corespunzătoare la nivel național și european” (Opinia nr.4), document de referință pentru activitatea de formare din cadrul INM.
- Începând din **noiembrie 2003**, Institutul Național al Magistraturii este membru al **Rețelei de la Lisabona (organism care regrupează instituțiile de formare a magistraților din statele membre ale Consiliului European)**, rețea în cadrul căreia au fost elaborate o serie de documente foarte importante referitoare la formarea magistraților. În perioada 30 – 31 octombrie 2008, în cadrul celei de a 10-a reuniuni plenare a statelor membre care a avut loc la Strasbourg, Institutul Național al Magistraturii a fost desemnat, în unanimitate, membru al Biroului permanent al Rețelei.
- Ca urmare a progreselor înregistrate pe parcursul ultimilor ani și a implicării în activitățile **Rețelei Europene de Formare Judiciară**, **Institutul Național al Magistraturii a obținut în unanimitate, în urma reuniunii de la Trier desfășurată în perioada 11-13 iunie 2007, statutul de membru cu drepturi depline al EJTN (organizație**

internațională care cuprinde instituțiile responsabile cu pregătirea în domeniul judiciar din Uniunea Europeană). De asemenea, INM a fost ales, pentru un mandat de 3 ani, ca **membru al Comitetului de Pilotaj, organul de decizie al EJTN între două Adunări Generale**. În plus, INM a fost desemnat, recent, membru al Grupurilor de lucru „Relații externe”, „Programe” și „Tehnologii” ale Rețelei.

1.1.6. Metodologia folosită pentru realizarea prezentei strategii

Luând în considerare succesul activității I.N.M. în perioada anterioară, concretizat în îmbunătățirea activității de formare atât la nivel obiectiv, cât și la ameliorarea imaginii publice cu privire la acest proces, unul dintre principiile care au stat la baza dezvoltării prezentei strategii a fost acela al **continuității**. Cu alte cuvinte, scopurile incluse în strategia corespunzătoare perioadei anterioare au fost preluate și a fost propusă continuarea lor, acolo unde aceasta este posibilă.

În plus, pentru a asigura o bază practică acestui demers, corpul magistraților a fost consultat, în noiembrie 2007 și în noiembrie 2008 cu privire la actualitatea obiectivelor incluse în strategiile anterioare, precum și cu privire la necesitatea stabilirii unor obiective noi. Rezultatele acestei cercetări sunt integral incluse în prezentul document. Prin urmare, un al doilea principiu în elaborarea acestei strategii a fost **adaptarea formării continue la nevoile sistemului judiciar**.

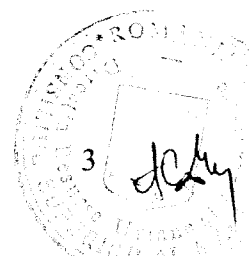
A treia sursă a prezentei strategii o reprezintă **cercetarea evoluțiilor** pe care le-a cunoscut, în plan european, procesul de formare a magistraților, materializate prin adoptarea Rezoluției Consiliului U.E. și a reprezentanților guvernelor statelor membre nr. 2008/C 299/01 privitoare la formarea profesională a judecătorilor, a procurorilor și a personalului din justiție în cadrul Uniunii Europene, precum și Opiniile Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni.

1.1.7. Contextul în care funcționează INM

Contextul social și politic în care își desfășoară INM activitatea este extrem de important și își găsește reflectare, anual, în politica INM privitoare la programele de formare inițială și continuă. În plus, trebuie avut în vedere contextul european actual în care magistratul român evoluează, context care presupune pronunțarea unor hotărâri judecătorești care pot fi executate într-un alt stat, executarea, în România, a unor mandate europene de arestare. Guvernul român a semnat împreună cu Consiliul U.E. Rezoluția nr. 2008/C 299/01, în care se arată, în special, că „o formare profesională judiciară corespunzătoare presupune, în special, ca toți judecătorii, procurorii și personalul din justiție să beneficieze de cunoașterea suficientă a instrumentelor de cooperare europeană (...)”.

În consecință, programele de formare continuă vor reflecta acest context, punându-se accentul pe:

- etica și deontologia profesionale;

- deschidere europeană;
- necesitatea unificării practicii judiciare, prin interpretarea și aplicarea dreptului în mod uniform;
- necesitatea asimilării corespunzătoare a modificărilor legislative;
- independența formării profesionale de influențele puterii executive;
- îmbunătățirea abilităților de cunoaștere și comunicare socială ale magistratului.

1.1.8. Certificarea ISO

Începând cu martie 2008, Institutul este certificat ISO în domeniul managementului calității. Aceasta înseamnă că Institutul a implementat și menține un sistem de management al calității care îndeplinește condițiile standardului SR EN ISO 9001:2001.

Certificarea s-a realizat pe următoarele domenii de activitate: "Recrutare, formare și evaluare a magistraților: formare inițială, formare continuă, recrutare și formare a formatorilor, organizarea de concursuri și examene".

Obiectivele și indicatorii de performanță menționați în documentele ISO au fost avuți în vedere la stabilirea prezentei proceduri.

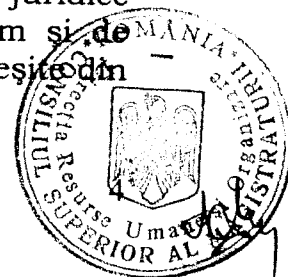
1.2. Argumente

1.2.1. Independența justiției conferă fiecărui magistrat drepturi, dar îi creează și obligații, printre care cele de natură etică ocupă un loc aparte. Astfel, obligația de a se achita de funcțiile judiciare cu profesionalism și diligență presupune din partea magistraților o competență profesională serioasă, constituită, întreținută și dezvoltată prin intermediul formării.

1.2.2. Existența unei formări inițiale serioase, aprofundate și diversificate a celor selectați pentru a deveni magistrați reprezintă o condiție indispensabilă pentru ca aceștia să își exercite profesia cu competență. Această formare inițială este, însă, numai o premisă a eficienței magistratului, în contextul actual în care legislația, inclusiv prin includerea dreptului european, cunoaște o evoluție spectaculoasă. Este, în consecință, cu atât mai importantă o formare **continuă** de calitate, care să asigure menținerea nivelului bun de competențe dobândit în Institut. O astfel de formare continuă reprezintă și o garanție a independenței și imparțialității magistraților.

1.2.3. Formarea continuă se va desfășura, după caz, la nivel centralizat și la nivel descentralizat, sub coordonarea Institutului. Formarea descentralizată va avea un rol crescut, în condițiile în care se vor păstra standardele de calitate proprii formării centralizate.

1.2.4. Formarea trebuie să ofere magistraților cunoștințe juridice aprofundate de drept substanțial național și internațional, precum și de procedură exclusiv prin tratarea unor chestiuni de ordin practic, reieșite din

activitatea cotidiană a magistratului. Formarea magistraților nu se limitează însă la îmbunătățirea tehnicii soluționării litigiilor, ci presupune dezvoltarea unei sensibilități sociale și a înțelegerii complexității vieții în societate.

1.2.5. Dezvoltarea abilităților sociale se va însoți de un accent pus pe etica și deontologia profesionale, care vor putea garanta atât îndeplinirea în mod responsabil a îndatoririlor profesionale, dezvoltarea conștiinței de apartenență la un corp profesional condus de aceleași valori europene, cât și schimbarea graduală a percepției publice asupra sistemului.

1.2.6. Formarea magistraților este asigurată de către INM, instituție publică aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii. Sunt astfel respectate principiile: independenței activității de formare a magistraților față de puterea executivă, consultării beneficiarilor la asigurarea formării și al separării între funcțiile, pe de o parte, de asigurare a formării și, pe de altă parte, de asigurare a respectării disciplinei și obligațiilor deontologice.

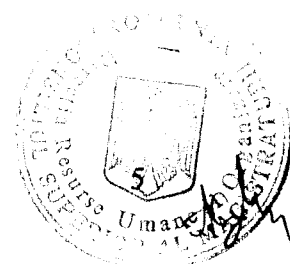
1.2.7. Stabilirea programelor și a metodelor de formare se realizează în mod regulat pe baza consultării beneficiarilor formării și a societății civile, precum și a evaluării performanțelor anilor anteriori. Menținerea unui nivel ridicat al formării se va realiza inclusiv prin schimbul regulat de formatori între instituțiile de formare europene, cu privire la metodele și tehnicile didactice.

1.2.8. Deschiderea frontierelor și integrarea recentă în spațiul juridic european au semnificația transformării judecătorului român într-un judecător european, cu toate consecințele ce decurg de aici, aplicarea directă a dreptului comunitar și a jurisprudenței Curții Europene de Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului fiind doar una dintre acestea.

1.2.9. Creșterea importanței studierii limbilor străine, în special a limbajului juridic, abilitate care va putea fi folosită, în primul rând în dezvoltarea profesională, precum și în cooperarea judiciară internațională și în stagiile la instanțe și parchete străine, va fi luată în considerare în mod special.

1.2.10. Asigurarea calității formării judiciare europene prin elaborarea unor standarde de formare judiciară și a unor programe de nivel înalt și promovarea schimbului de informații și de bune practici între instituțiile de formare judiciară europene este în atenția tuturor actorilor de pe „piața relevantă” a ideilor cu privire la acest subiect.

1.2.11. Formarea se va desfășura și prin cunoașterea directă a sistemelor de drept europene, prin intermediul programelor de schimb. Cunoașterea nemediată are meritul de a plasa în context informațiile abstracte, relevând meritele și scăderile diverselor sisteme de drept.

1.2.12. Noile tehnologii vor fi folosite din ce în ce mai mult, în vederea eficientizării transmiterii informațiilor necesare activității magistratului.

2.2. Profilul magistratului

Conform documentului adoptat de C.S.M., magistratul ar trebui să aibă, în special, competențe în trei domenii fundamentale: **competențe instrumentale** (capacitate de analiză și sinteză, capacitatea de organizare și planificare, de a stabili priorități, cunoștințe generale de bază, cunoștințe de bază necesare profesiei de magistrat și integritatea profesională, autoritate, disponibilitatea în îndeplinirea îndatoririlor profesionale s.a.), **competențe interpersonale** (capacitatea de evaluare și autoevaluare, capacitatea de a lucra în echipă, de a face schimb de cunoștințe, abilități interpersonale, atitudinea în relațiile cu colegii) și **competențe sistemice** (capacitatea de a transpune în practică cunoștințele dobândite, abilități de cercetare, capacitatea de a învăța, deschiderea pentru informații, argumente noi, capacitate de adaptare la noi situații, creativitate).

Pentru a corespunde acestui profil, programele de formare continuă ale **Institutului Național al Magistraturii** trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivelor care rezultă din profilul magistratului adoptat de Consiliul Superior al Magistraturii:

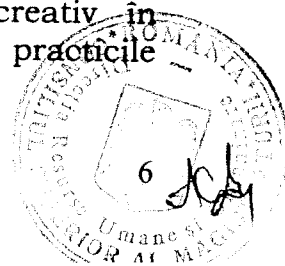
- a. Să fie capabili să gândească independent în chestiuni juridice.
- b. Să recunoască factorii intrapersonali care le pot împiedica judecata corectă (chiar în condițiile unor cunoștințe temeinice).
- c. Să înțeleagă societatea românească, comunitatea în care trăiesc, să poată aprecia și accepta nevoia supremației legii în societate, să se simtă angajați în restabilirea încrederii cetățenilor în justiție.
- d. Să manifeste integritate morală; să aibă capacitatea și curajul îmbunătățirii mediului social intraorganizațional în care își desfășoară activitatea profesională.
- e. Să comunice clar și logic și să fie receptivi la informația care le poate îmbunătăți mesajul.
- f. Să fie credibili, demni de încredere.
- g. Să fie eficienți în managementul propriilor îndatoriri și să contribuie la îmbunătățirea administrării instanței.

Totodată, programele de formare continuă trebuie să urmărească dezvoltarea **calităților mentale** care satisfac cerințele profesiei de magistrat derivate, la rândul lor, din nevoile prezente ale sistemului juridic românesc:

a. Gândire independentă/critică (manifestată în probleme profesionale, juridice; în înțelegerea rolului de magistrat; în înțelegerea societății românești și în autocunoaștere).

b. Integritate/consistență cognitiv-morală, calitate personală care îi permite magistratului să se sustragă oricărui fel de influență asupra procesului prin care el caută/admite probe și deliberază,

c. Conștientizare socială și angajament, competența care-i permite magistratului să analizeze, să evalueze și să se angajeze creativ în reconstruirea modelelor (schemelor) după care se desfășoară practicile

sociale curente legate de exercițiul profesiei de magistrat în sistemul juridic românesc.

d. Predispoziție pentru muncă intensă și învățare profesională continuă; autenticitate (identificare cu valorile profesiei de magistrat) și motivare intrinsecă a activităților profesionale

e. Comunicare clară și logică, receptivitate față de orice informație care ar putea îmbunătăți mesajul; autocontrol, caracteristici atitudinale și temperamentale care definesc interacțiunea socială profesionistă, a magistratului de pretutindeni, așa-numitul „judicial temperament”¹. Acesta include bun simț, compasiune, hotărâre, fermitate, modestie, deschidere, răbdare, calm și politețe, tact și înțelegere. Profesionalismul interacțiunii sociale a magistratului implică așadar absența aroganței, nerăbdării, afectării locvacității, irascibilității, arbitrarului și tiraniei.

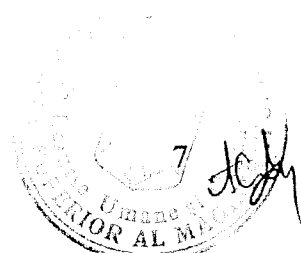
f. Conștiinciozitate, diligență, respect colegial, manifestate în efortul serios și constant de îndeplinire a îndatoririlor asumate sunt calitățile de fond ale dezvoltării **abilităților de automanagement**. Aceste calități presupun constanță, perseverență și concentrare. Alături de ele **atenția și respectul arătat colegilor, încrederea în capacitatea lor de a contribui valoros la realizarea sarcinii** comune sunt baze ale dezvoltării abilităților de **administrare a actului de justiție și de muncă în echipă**.

2.3. Principiile de organizare și obiectivele formării continue

2.3.1. Principii

La elaborarea strategiei de față au fost avute în vedere următoarele principii și obiective legate de procesul de formare continuă, după cum urmează:

- toate formele de pregătire continuă organizate de Institutul Național al Magistraturii sunt opționale; *pe cale de excepție*, formarea magistraților care vor funcționa la instanțele specializate, a celor recrutați direct pe post, precum și a celor a căror activitate este evaluată ca nesatisfăcătoare, cu ocazia evaluărilor anuale, este obligatorie;
- determinarea domeniilor și a temelor de formare se va face, în continuare, în urma consultării instanțelor, parchetelor, partenerilor magistraților și a societății civile și cu luarea în considerare a evaluării formării asigurate în anul anterior, în vederea apropierii de profilul magistratului menționat anterior;
- selectarea magistraților care participă la formarea continuă organizată de INM se va face, în continuare, în funcție de competența instanței la care funcționează magistratul și de interesul exprimat de fiecare magistrat pentru un anumit domeniu de formare.

Strategia are în vedere fixarea unor obiective clare, ce trebuie atinse la sfârșitul fiecărei forme de perfecționare a judecătorilor, obiective adaptate grupului țintă.

2.3.2. Obiective

2.3.2.1. Obiective privitoare la asumarea rolului Institutului de formator pe „piața” europeană a educației juridice

- Dezvoltarea unei culturi juridice europene veritabile, bazate pe diversitatea sistemelor juridice ale statelor membre și pe unitatea asigurată de dreptul european;
- Înlesnirea aplicării directe a dreptului european, printr-o pregătire profesională corespunzătoare;
- Întărirea cooperării la nivel european a magistraților, prin cunoașterea și încrederea reciprocă, obținute numai printr-o cunoaștere nemediată, în vederea dezvoltării sentimentului apartenenței și al contribuției la un spațiu judiciar comun;
- Promovarea unui proces de reflecție cu privire la dezvoltarea spațiului de libertate, securitate și justiție și a implicațiilor acestuia pentru buna funcționare a justiției;
- Promovarea Institutului ca furnizor valoros de formare în domeniul juridic, prin implicarea acestuia în programele europene și regionale în domeniu, în vederea creării unui centru regional central și est european de formare comună.

2.3.2.2. Obiective privitoare la formarea magistraților în domeniul aplicării dreptului intern

- Formarea anuală a unui număr suficient de mare de judecători și procurori în mod transparent, în conformitate cu nevoile de pregătire ale magistraților și ale sistemului, prin acțiuni de formare continuă de calitate, temeinic pregătite și care să aibă rezonanță în viața profesională a magistratului;
- Formarea magistraților în vederea asigurării unei practici judiciare uniforme și predictibile;
- Formarea magistraților în domeniile unde sunt așteptate schimbări legislative majore, prin adoptarea Codurilor esențiale;
- Asigurarea unei pregătiri uniforme la nivel național, prin creșterea eficienței Institutului în desfășurarea formării continue descentralizate.

2.3.2.3. Obiective privitoare la ameliorarea abilităților de comunicare ale magistraților

- Având în vedere informatizarea sistemului justiției, precum și creșterea numărului și calității resurselor juridice disponibile pe internet, este necesară continuarea formării tuturor magistraților în domeniul tehnologiei informației; în același sens dispune și legea privind statutul magistraților, la aprecierea activității profesionale a magistraților acordându-se importanță „deținerii cunoștințelor de operare pe calculator”; Îndeplinirea acestui obiectiv reprezintă o

obligație legală a magistraților, astfel cum rezultă din articolul 35 alin. 2 și 37 alin. 2 din Legea nr. 303/ 2004.

- Având în vedere deschiderea internațională pe care o are azi (inclusiv) domeniul juridic, cunoașterea unei limbi străine de către magistrați este o necesitate și se impune dezvoltarea nivelului de cunoaștere a limbilor străine; în acest sens, în conformitate cu dispozițiile legii privind statutul magistraților, la aprecierea activității profesionale a acestora se acordă importanță „cunoașterii unor limbi străine” (acest obiectiv este avut în vedere și de Rezoluția nr. 2008/C 299/01); Îndeplinirea acestui obiectiv reprezintă o obligație legală a magistraților, astfel cum rezultă din articolul 35 alin. 2, teza finală și 37 alin. 2 din Legea nr. 303/ 2004.
- Ameliorarea abilităților de comunicare ale magistraților.
- Profesionalizarea managementului instanțelor și parchetelor, prin dezvoltarea abilităților personale și comportamentului managerial al magistraților.

2.3.3. Măsurile de implementare

Cu titlu de generalitate, pentru a asigura atingerea tuturor obiectivelor menționate mai sus, se va avea în vedere continuarea selectării formatorilor INM din rândul celor mai buni profesioniști ai dreptului, urmând o procedură publică, obiectivă și ferită de influențele puterii executive, în conformitate cu strategia de recrutare a formatorilor; de asemenea, se va avea în vedere formarea formatorilor inclusiv în ceea ce privește dezvoltarea abilităților pedagogice ale acestora.

Totodată, este esențială transformarea bugetului INM într-un buget autonom, astfel încât să se creeze posibilitatea suportării, de către INM, a cheltuielilor ocazionate de participarea magistraților la burse, stagii, vizite de studiu și schimburi de experiență externe. Având în vedere că Institutul are, conform legii, sarcina pregătirii tuturor magistraților, se impune coordonarea de către INM a tuturor formelor de pregătire profesională a magistraților realizate din fonduri bugetare.

În vederea asigurării transparenței formării și trasabilității evenimentelor de formare, se va urmări, în mod special, păstrarea și îmbunătățirea sistemului de evidență electronică a formării urmate de-a lungul timpului de fiecare magistrat, precum și eficientizarea sistemului de repartizare a magistraților doritori să fie implicați în seminariile și cursurile organizate de Institut.

Tot cu titlu general, materialele distribuite la seminariile organizate de Institut, precum și concluziile participanților cu privire la acestea se vor regăsi pe situl internet propriu, pentru a putea fi accesibile, direct sau parolat, tuturor celor în drept. În măsura posibilului, în vederea eficientizării formării, materialele respective vor fi postate anterior evenimentului. O altă metodă de implementare este urgentarea procesului de transformare a bibliotecii Institutului într-un centru de resurse juridice propriu-zis, bine dotat și care să fie susținut în achiziționarea lucrărilor necesare bunei sale activități, inclusiv prin asigurarea unui număr corect de exemplare. La această bibliotecă ar urma să aibă acces toți magistrații, pe bază de card.

2.3.3.1. Deschiderea europeană

Aderarea României în Uniunea Europeană impune magistratului român să facă față problemelor legate de aplicarea directă a dreptului comunitar, pe de o parte, iar, pe de altă parte, de modificarea pe care o suferă dreptul intern ca urmare a presiunii jurisprudenței Curții Europene de Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului. Noua Constituție Europeană va deveni un instrument juridic extrem de important pentru judecătorul român. Pentru a forma magistrați cu o deschidere europeană, internațională asupra dreptului este necesară perfecționarea conținutului formării, pentru a se asigura :

- o formarea în domeniul dreptului comunitar, al dreptului internațional al drepturilor omului, instituțiilor judiciare europene,
- o inserarea în programa de învățământ a unei componente de drept comparat,
- o crearea unor programe de cooperare cu instituții responsabile de formarea magistraților din țările europene precum și cu instituțiile judiciare europene.

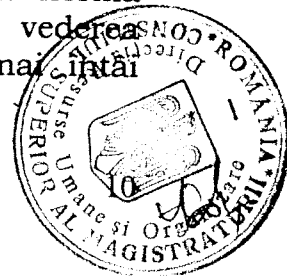
Promovarea și dezvoltarea de parteneriate între INM și instituțiile similare de la nivel internațional au făcut din INM o școală de magistratură cu adevărat europeană.

Consolidarea rolului INM în cadrul EJTN și Rețelei de la Lisabona prin asigurarea și suplimentarea fondurilor necesare participării la activitățile organizate de către aceste organizații, precum și dezvoltarea cooperării cu ERA (Academia de Drept European, Trier, Germania) și EIPA (Institutul European de Administrație Publică) constituie în acest context garanția unor programe de formare adaptate nevoilor spațiului juridic european.

Ca o continuare a acestor proiecte, care au făcut din Institutul Național al Magistraturii o instituție de formare cu adevărat europeană, se impune încheierea de noi protocoale de colaborare cu instituțiile similare din Balcani și dezvoltarea în parteneriat cu ETJN și Rețeaua de la Lisabona a Institutului European de formare a judecătorilor.

Pentru atingerea acestui obiectiv, vizitele de studii au un efect dovedit benefic pentru înțelegerea sistemelor judiciare europene. Totodată, se va avea în vedere menținerea unui număr mare de evenimente de formare dedicate subiectelor europene, cu o mențiune specială pentru cele dedicate cooperării judiciare în materie civilă și penală.

O măsură de implementare comună tuturor tipurilor de obiective și, totodată, o formă de îndeplinire a obligației de formare continuă este inițierea unor programe de învățământ la distanță (*on line*), forumuri de discuții pe internet, birourile de informare pe probleme de drept european etc. O atenție deosebită trebuie acordată acestui tip de demers, în special prin activarea unor forumuri formalizate, la care să participe magistrați interesați de aplicarea dreptului european. Folosirea noilor tehnologii implică, însă, pe lângă existența bazei materiale, formatori cu normă întreagă care să anime/modereze aceste forumuri. Totodată, în vederea creării unor programe de învățământ *on line*, este necesară mai întâi

implicarea unor specialiști în design-ul unor asemenea programe, indiferent de specificul lor, precum și specializarea unor formatori ai Institutului în crearea acestor cursuri.

Pentru atingerea acestui obiectiv este necesară, totodată, dirijarea unor eforturi concertate ale autorităților statului în vederea promovării formării de calitate obținută în Institut.

2.3.3.2. Formarea unitară

Practica neunitară, uneori chiar la nivelul aceleiași instanțe, este o situație a cărei gravitate pentru bunul mers al justiției nu mai trebuie demonstrată. Anii care urmează vor cunoaște modificări legislative majore, precum și în ceea ce privește receptarea internă a modificărilor apărute la nivel european. Din acest motiv, pentru asigurarea unei pregătiri uniforme la nivel național se va avea în vedere ca fiecare dintre temele de perfecționare să fie dezvoltate în serii a câte 2 – 6 seminarii, susținute în centrele regionale, astfel încât judecătorii din raza tuturor celor 15 curți de apel să beneficieze de aceeași pregătire, obiectivul general fiind unificarea practicii judiciare.

Ținând cont de specificul unor materii, la care nu există o formare inițială egală pentru toți magistrații, sau în care au avut loc mutații legislative importante (noile coduri, CEDO, drept comunitar), Institutul urmărește formarea magistraților prin intermediul unor serii de 3-4 seminarii adresate aceleiași grupe de magistrați, constituite pe baza înscrierii voluntare a acestora. Scopul acestei metode este acela de a oferi o formare, în măsura posibilului, completă în domeniul dat.

Practica unitară va putea fi promovată inclusiv prin promovarea formelor de învățământ la distanță și a forumurilor de discuții pe internet pentru diverse ramuri de drept, cât și pentru domenii conexe. Scopul acestor demersuri este facilitarea identificării soluțiilor de drept abstracte cele mai potrivite, precum și agrearea metodei care urmează a fi folosite.

Pregătirea descentralizată va fi coordonată de Institut, prin asigurarea unui nivel de calitate comparabil cu acela din formarea continuă centralizată, prin asigurarea formatorilor, prin avizarea planului conținând acțiuni concrete de formare și suportarea costurilor legate de plata formatorilor în domenii prioritare (astfel cum acestea vor fi stabilite în fiecare an), în limitele posibilităților bugetare. Aceste măsuri sunt de dorit și pentru a asigura o metodă de pregătire unitară din punct de vedere pedagogic.

Modul de aducere la îndeplinire a obiectivelor formării continue descentralizate urmează a fi prevăzute într-o secțiune distinctă a Regulamentului de formare continuă.

Un accent deosebit va fi pus pe acțiunile de formare în domeniul eticii și deontologiei profesionale ale magistraților.

Creșterea numărului de acțiuni de formare organizate în cooperare cu principalii parteneri ai magistraților va fi, de asemenea, avută în vedere; Soluționarea unor tipuri de litigii, mai ales cele de natură economică, cele privitoare la criminalitatea informatică sau cauzele cu minori și familie, cere existența unor cunoștințe de bază din domenii adiacente dreptului, care vor putea fi dezvoltate numai prin apelul la specialiștii acestor domenii.

2.3.3.3. Abilități de comunicare

Avându-se în vedere necesitatea necontestată de cunoaștere a măcar unei limbi străine, Institutul, în colaborare cu instanțele și cu alți parteneri din afara sistemului justiției (facultăți, institute culturale ale statelor membre UE deschise la București), va continua să ofere posibilitatea studierii unor limbi străine de largă circulație internațională fie prin organizarea de seminarii, fie prin învățământ la distanță. Totodată, pentru studierea limbilor străine la nivel specializat (limbaj juridic), se va avea în vedere participarea magistraților la stagii de specializare în state europene.

Accesul la informație este facilitat actualmente de noile tehnologii, care constituie ele însele o limbă străină, fără de care investițiile care au fost făcute în vederea informatizării instanțelor ar rămâne fără eficiență. În acest scop, se va urmări formarea magistraților în domeniile noilor tehnologii, în vederea îmbunătățirii accesului la bazele de date existente pe Internet, a bazelor de date de legi disponibile în sistemul justiției. În plus, îmbunătățirea abilităților de folosire a computerului va servi și la accesarea forumurilor profesionale și a formelor de învățământ la distanță. În concluzie, Institutul va oferi posibilitatea familiarizării tuturor magistraților cu folosirea calculatorului, fie prin organizarea de seminarii, fie prin învățământ la distanță.

Abilitățile de comunicare propriu-zise vor fi, de asemenea, în tematica seminariilor organizate de Institut, urmărindu-se implicarea magistraților în forme moderne de educare a adulților.

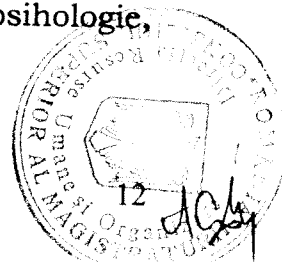
Avându-se în vedere necesitatea dezvoltării culturii manageriale a conducătorilor de instanțe și parchete, vor fi derulate programe de pregătire profesională în domeniul managementului judiciar pentru magistrații care ocupă funcții de conducere la nivelul instanțelor și parchetelor și pentru magistrații care și-au exprimat opțiunea de a urma o activitate de pregătire profesională în domeniul Managementului judiciar.

2.4. Resursele materiale și de personal necesare

Eficientizarea acțiunilor de formare implică resurse. Modul în care resurse alocate Institutului sau atrase de acesta vor fi folosite va fi stabilit, anual, printr-un plan de implementare al strategiei, care va stabili, pentru fiecare dintre obiectivele menționate, termene, resurse, măsuri.

Resursele umane vor fi, în continuare, selectate în mod transparent și profesionist, cu o atenție specială dedicată asigurării caracterului "viu" al listei formatorilor Institutului. Cu alte cuvinte, se va promova păstrarea în aceste liste exclusiv a formatorilor implicați în mod efectiv și eficient în activitățile Institutului.

De asemenea, se va continua atragerea în rândurile formatorilor a specialiștilor provenind din medii diferite, utili pentru dezvoltarea unor abilități specifice în rândurile magistraților (economie, psihologie, comunicare, informatică etc.)

Resursele materiale vor trebui, chiar în condiții de austeritate bugetară, mărite, formarea magistraților nefiind ieftină sau gratuită, dar banii investiți în ea regăsindu-se în dezvoltarea generală a societății.

De altfel, Guvernul a aprobat deja, la nivel european, prin semnarea Rezoluției nr. 2008/C 299/01 menționată anterior, dirijarea formării continue spre componenta sa europeană.

Aceste resurse vor fi îndreptate, cu precădere, spre atragerea către Institut a unor formatori care să dezvolte componenta on-line a formării, inclusiv în vederea eficientizării forumurilor profesionale formale și a biroului de drept european, precum și către atragerea unor specialiști în formarea on-line, atât sub aspectul designului cursului, cât și sub aspectul suportului informatic.

Transformarea bibliotecii Institutului într-un centru de resurse juridice presupune investirea curentă, constantă și eficientă a unor fonduri importante, pentru a asigura menținerea la zi a colecțiilor sale și caracterul lor atractiv și util pentru magistrați.

Totodată, pentru a putea forma întregul număr de magistrați care solicită acest lucru, este necesară extinderea spațiilor de cazare la centrele regionale de pregătire a magistraților.

